

ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ

ประภาพร จันทศิลา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการสอนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .868 ผลการวิจัยพบว่า 1)ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาในรายระดับ พบว่าระดับ 1 การแสวงหาความรู้ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาในรายระดับ พบว่า มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทุกระดับ จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe) 4) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ในด้านภาพรวมพบว่า ด้านภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไป กับ 1 – 5 ปี และ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นสูงกว่า

คำสำคัญ

ความคิดเห็น ครู องค์การแห่งการเรียนรู้

บทนำ

ในการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบันหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม สิ่งที่จะช่วยให้ประเทศสามารถพัฒนาได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ก็คือทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นองค์กรที่มีส่วนสำคัญในการผลิตบุคลากรเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2445 (กระทรวงศึกษาธิการ,1-3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาทุกระดับทั้งระดับสถานศึกษา วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ส่วนด้านการบริหารจัดการ มุ่งดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีการสนับสนุน นิเทศกำกับติดตามและประเมิน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกและต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังกำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สถานศึกษาทุกแห่งทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนางานวิชาการที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของตน ซึ่งการบริหารวิชาการถือเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ,2546:28) อีกทั้งครูผู้สอนมีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นงานหลักด้านการบริหารวิชาการซึ่งประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2)การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:32)

สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน และพัฒนาองค์การให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับบทบาทที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2551 และตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ โดยสถานศึกษาจะต้องมีการสร้างและพัฒนาองค์การให้มีคุณภาพและเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และในการที่จะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้นั้นต้องอาศัยหลัก 5 ประการ(Five Disciplines) ที่เซนเก้ (Senge, 1990 อ้างถึงใน อำนวย ทองโปรง 2558,130 - 131) ได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 5 ประการ คือ ความเชี่ยวชาญส่วนบุคคล (Personal Mastery) การมีโลกทัศน์ (Mental Models) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) การเรียนรู้เป็นหมู่คณะ (Team Learning)และการคิดอย่างเป็นระบบ(Systems Thinking)

เนื่องจากสถานศึกษาเป็นองค์การที่จะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้และมีการพัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาเองก็จะต้องมีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ครูใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 168 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ประจำปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (อ้างถึงใน ภาวิศาราศรีสุทธีและศิริพงษ์ เสาภายน, 2559, หน้า 132) ที่ประชากร 168 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 113 คน แต่งานวิจัยนี้มีประชากร 168 คน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 118 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน
2. ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ซึ่งแบ่งคุณลักษณะขององค์การแห่งการเรียนรู้เป็นระดับ ระดับที่ 1 การแสวงหาความรู้ ระดับที่ 2 การสร้างและจัดเก็บความรู้ ระดับที่ 3การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ ระดับที่ 4 การนำความรู้ไปปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 168 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ได้จำนวน 118 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน ประกอบด้วย ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ เพศหญิง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 83.1 เพศชาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 มีประสบการณ์ในการสอน 6 – 10 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 ประสบการณ์การสอน 1 – 5 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และประสบการณ์การสอน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ(Check List) ถามเกี่ยวกับเพศ และประสบการณ์ในการสอน แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 4 ระดับ จำนวน 39 ข้อ ได้แก่ ระดับที่ 1 การแสวงหาความรู้ ระดับที่ 2 การสร้างและจัดเก็บความรู้ ระดับที่ 3 การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ ระดับที่ 4 การนำความรู้ไปปฏิบัติ รวมถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Coefficient Alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .868 ผู้วิจัยได้แจกแบบทดสอบด้วยตัวเอง จำนวน 118 ฉบับ ระหว่างวันที่ 24 – 28 เมษายน 2560 และนัดวันและเวลาในการจัดเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่(Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage)ค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที(t -test) กับตัวแปรเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One Way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ราชด้านทุกด้านอยู่ในระดับ มาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาในรายระดับ พบว่า ระดับ 1 การแสวงหาความรู้ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาในรายระดับ พบว่า มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทุกระดับ จึงนำไปเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe)

4. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ในด้านภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไป กับ 1 – 5 ปี และ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการงาน 10 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นสูงกว่า

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในความคิดเห็นแต่ละระดับที่มีความคิดเห็นมาก พบว่า ระดับที่ 1 การแสวงหาความรู้ รองลงมาคือ ระดับที่ 2 การสร้างและจัดเก็บความรู้ ระดับที่ 4 การนำความรู้ไปปฏิบัติ และลำดับสุดท้ายคือ การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ได้มีนโยบายในการพัฒนาบุคลากรครูให้ได้รับการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีคุณภาพโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงมีการจัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของครูการประชุมสัมมนา อย่างสม่ำเสมอในแต่ละปีการศึกษา ดังที่ พงษ์ศักดิ์ สวัสดิ์มงคล (2557: 62) ได้กล่าวไว้ว่า องค์การที่สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนในองค์กรมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยใช้แนวทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบุคลากรทุกคนในองค์กร กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ร่วมกันในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างจริงจัง มีการแบ่งปัน และถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันอย่างเป็นเครือข่าย ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ พองพรหม (2552, บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของพนักงานครูในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 11 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการส่งเสริมแนวคิดขององค์การแห่งการเรียนรู้ กระตุ้นในบุคลากรได้เรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ จัดอบรมให้บุคลากรได้รับการฝึกฝนทักษะต่างๆ ในการเรียนรู้ จัดโครงสร้างการบริหารที่สามารถยืดหยุ่น เอื้อประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน มีการกำหนดกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน จัดระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพ จัดเวทีให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและ

ภายนอกสถานศึกษา และให้รางวัลกับบุคลากร หรือคณะกรรมการที่นำผลการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหน่วยงานเป็นการเสริมขวัญและกำลังใจกับบุคลากรที่มุ่งมั่นอุทิศตนในการปฏิบัติงาน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาในรายระดับ พบว่าระดับ 1 การแสวงหาความรู้ มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่จำนวนครูเพศชายในสำนักงานเขตบางซื่อมีจำนวนน้อยกว่าครูเพศหญิง ในการจัดการอบรมแต่ละครั้งอาจไม่ตรงกับความต้องการของครูเพศชาย จึงทำให้ความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในระดับที่ 1 การแสวงหาความรู้ มีความแตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดารักษ์ วงษาจันทร์(2551) ได้กล่าวถึง ผลการเปรียบเทียบการบริหารพฤติกรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ของครู โรงเรียนในเครือข่ายปอ ดอ ซาร์ต จำแนกตามเพศ พบว่า ครูเพศหญิงและครูเพศชาย มีความแตกต่างกัน 3 วินัย ดังนี้ 1. วินัยที่ 1 บุคคลใฝ่เรียนใฝ่รู้ 2. วินัยที่ 2 รูปแบบความคิด 3. วินัยที่ 5 การคิดเชิงระบบ และครูเพศหญิง และครูเพศชายไม่แตกต่างกัน 2 วินัย ดังนี้ วินัยที่ 3 การมีวิสัยทัศน์ร่วม 2. วินัยที่ 4 การเรียนรู้เป็นทีม ครั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูเพศหญิง และครูเพศชาย มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีรูปแบบความคิด และการคิดเชิงระบบแตกต่างกัน ทั้งในการเรียนรู้การทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การมองภาพรวมของงาน และครูเพศหญิง และครูเพศชายไม่แตกต่างกันเรื่อง การมีวิสัยทัศน์ร่วม และการเรียนรู้เป็นทีม ครั้งนี้เป็นเพราะว่า การทำงานในองค์กรต้องมีความเข้าใจในวิสัยทัศน์องค์กร ยอมรับว่าความสำเร็จขององค์กรเป็นภาระงานร่วมกันของคุณครูทุกคน และสามารถเปิดใจเรียนรู้ร่วมกัน รับฟังความคิดเห็นของกันและกันมาประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาขององค์กรได้

3. ผลการความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาในรายระดับ พบว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทุกระดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิภา วันตา(2553) พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรีกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < .05$) โดยโรงเรียนที่มีครูที่มีประสบการณ์มาก มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าโรงเรียนที่มีครูมีประสบการณ์น้อย องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้านความรอบรู้แห่งตน กับด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้น ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และด้านความคิดเชิง

ระบบ ที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยโรงเรียนประถมศึกษา มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าโรงเรียนขยายโอกาส องค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ยกเว้นการเรียนรู้เป็นทีมที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยความคิดเห็นของครูต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางซื่อ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นว่า

1. ระดับการแสวงหาความรู้ ครูมีการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรมทางด้านวิชาการเพื่อนำมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และการแสวงหาความรู้ของครูส่วนใหญ่มักเกิดจากนโยบายของผู้บริหารที่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและแสวงหาหรือเข้าร่วมอบรมเพื่อให้เกิดทักษะหรือความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา แต่การส่งครูเข้ารับการอบรมบางครั้งไม่ได้ตอบสนองความต้องการของครู ส่วนใหญ่มีการแสวงหาความรู้และแบ่งปันความรู้โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ การสร้างเครือข่ายใน Social network

2. ระดับการสร้างและจัดเก็บความรู้ ในการจัดเก็บความรู้ส่วนใหญ่เป็นแบบรายงานการอบรม นอกจากนี้มีการจัดทำแฟ้มความรู้ ที่ได้รับการอบรมมาจัดเรียงตามหัวข้อในแต่ละเรื่อง ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ครูมีการส่งเสริมการสร้างและจัดเก็บความรู้ในรูปแบบของ แฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจำกัดการใช้กระดาษและความลำบากในการหาที่จัดเก็บ หรือการกำจัด นอกจากนี้ มีการจัดเก็บเอกสารความรู้ที่เป็นระบบเพื่อการค้นคว้าอย่างถูกต้อง ง่ายและสะดวก

3. ระดับการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ ครูได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอยู่เสมอ โดยการประชุม พูดคุยปรึกษาหารือเพื่อวางแผนในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป มีเวลาได้พูดคุยเพื่อสนทนาในเรื่องต่างๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ในช่วงที่มีภาระงานที่มีมาก อาจทำให้การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ค่อนข้างน้อย และการแลกเปลี่ยนความรู้ส่วนใหญ่เป็นแบบการรายงานในที่ประชุม สถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลง แลกเปลี่ยนหน้าที่เพื่อให้ได้รับความรู้และเปลี่ยนวิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

4. ระดับการนำไปปฏิบัติ ครูนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในบางครั้งการปฏิบัติยังขาดอุปกรณ์หรือเครื่องมือ การนำไปปฏิบัติในห้องเรียน หากทำในรูปแบบของอินเทอร์เน็ตหรือใช้เครือข่าย ก็ยังไม่สามารถเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เนื่องจากยังขาดการสนับสนุนเรื่องอินเทอร์เน็ต ครูได้นำความรู้ไปจัดการ

เรียนรู้ให้กับนักเรียน สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาฝึกอบรมและได้นำความรู้มาปรับปรุงการทำงาน และพัฒนาการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยในครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยกับ โรงเรียนสำนักงานเขตอื่นๆ ที่สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในโรงเรียนที่อยู่ในสำนักงานเขตต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: กุรุสภา

กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร :

กระทรวงศึกษาธิการ

ธิดารักษ์ วงษาจันทร์.(2551). การบริหารพฤติกรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ของครู โรงเรียนใน

เครือข่ายเขตปออล เดอ ซาร์ตริ์ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนคร.

พงษ์ศักดิ์ สวัสดิ์มงคล.(2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับวินัยเป็นองค์กรแห่ง

การเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. จันทบุรี:

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พรทิวา วันตา. องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. ชลบุรี:

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและศิริพงษ์ เสากายน, (2559). การศึกษาอิสระ.กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และ

สติวดีโอ จำกัด.

อำนาจ ทองโปร่ง.(2558). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และ

สติวดีโอ จำกัด.